

เครื่องมือการดำเนินนโยบายการเงิน

ทีมกลยุทธ์ตลาดการเงิน

เมษายน 2560

ภายใต้กรอบการดำเนินนโยบายการเงินแบบ การกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อ (Inflation Targeting) ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้อัตรา ดอกเบี้ยธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี (Bilateral Repurchase: BRP) ระยะ 1 วัน เป็นอัตราดอกเบี้ย นโยบาย (Policy Rate) ซึ่งคณะกรรมการนโยบาย การเงิน (กนง.) จะส่งสัญญาณการเปลี่ยนแปลงนโยบาย การเงินผ่านอัตราดอกเบี้ยดังกล่าว ในการดูแลรักษา ระดับอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงินให้เคลื่อนไหว สอดคล้องกับอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ กนง. กำหนด ธปท. จะดำเนินการผ่านเครื่องมือในการดำเนินนโยบาย การเงิน (Monetary Policy Instruments) ต่าง ๆ โดย แบ่งได้เป็น 3 ประเภทหลัก ได้แก่

- I. การดำรงเงินฝากที่ ธปท. (Reserve Requirements)
- II. การดำเนินการผ่านตลาดการเงิน (Open Market Operations หรือ OMOs)
- III. หน้าต่างตั้งรับ (Standing Facilities)

I. การดำรงเงินฝากที่ ธปท. (Reserve Requirements)

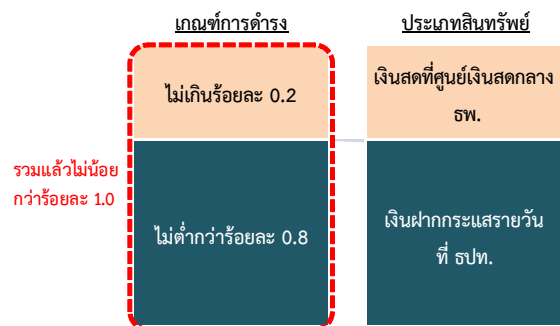
การดำรงเงินฝากที่ ธปท. นั้นมีประโยชน์ต่อ การดำเนินนโยบายการเงินในด้านที่ช่วยลดความผันผวน ของอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงิน อีกทั้งยังช่วยให้ ธนาคารพาณิชย์บริหารสภาพคล่องได้ง่ายขึ้นผ่านกลไก

การดำรงเงินฝากเฉลี่ยรายปักษ์ (Reserves-averaging scheme)

ธนาคารพาณิชย์ต้องดำรงเงินฝากที่ ธปท. เฉลี่ยรายปักษ์ (ซึ่งเริ่มต้นในวันพุธ และสิ้นสุดในวัน อังคารของสัปดาห์ถัดมา) เป็นสัดส่วนต่อค่าเฉลี่ยของ ยอดเงินรับฝากและเงินกู้ยืมในปักษ์ก่อนหน้า ให้ได้ตาม เกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ที่ดำรงเงิน ฝากที่ ธปท. เกินเกณฑ์สามารถโอนเงินฝากส่วนเกินข้าม ปักษ์ได้

นับตั้งแต่ 5 มกราคม 2559 เป็นต้นไป ธนาคาร พณิชย์ต้องดำรงเงินฝากที่ ธปท. เฉลี่ยรายปักษ์แล้วไม่ ต่ำกว่าร้อยละ 1 ของยอดเงินรับฝากและเงินกู้ยืมเฉลี่ย ทั้งนี้ ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์มีเงินสดที่ศูนย์เงินสด สามารถนำมานับรวมได้เฉลี่ยแล้วไม่เกินร้อยละ 0.2¹

รูป 1: สรุปประเภทและเกณฑ์การดำรงเงินฝากที่ ธปท.

ยอดเงินรับฝากและเงินกู้ยืมที่ต้องนำมารวม เพื่อคำนวณอัตราการดำรงเงินฝากที่ ธปท. ได้แก่ ยอด รวมเงินรับฝากทุกประเภท ยอดรวมเงินกู้ยืมจากการ

¹ อ้างอิงตามประกาศ ธปท. ที่ สกง. 56/2558 เรื่อง การดำรงเงินฝากที่ ธปท.

ออกตั๋วแลกเงินหรือตัวสัญญาใช้เงิน ยอดรวมเงินกู้ยืม จากต่างประเทศที่ครบกำหนดใน 1 ปี และยอดรวมเงิน กู้ยืมที่มีการจ่ายผลตอบแทนอ้างอิงกับตัวแปรหรือมี อนุพันธ์ทางการเงินแฝง

การคำนวณเงินฝากที่ ธพท. ณ สิ้นวัน โดยใช้ ค่าเฉลี่ยรายปีจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินนโยบาย การเงิน ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์มีเงินฝากต่ำกว่า/เกิน กว่าเกณฑ์ที่กำหนดในวันใดวันหนึ่งในปี กษาธนาคาร พณิชย์นั้นก็อาจเลือกที่จะดำรงเงินฝาก ณ สิ้นวันอื่นๆ ภายในปี กษาเพิ่มขึ้น/ลดลงได้โดยไม่จำเป็นต้องไปกู้ยืม/ ปล่อยู่ระยะสั้นระหว่างกันซึ่งอาจกดดันให้อัตรา ดอกเบี้ยการกู้ยืมกัน ระหว่างธนาคาร (interbank rates) ปรับเพิ่มขึ้น/ลดลง เป็นต้น

นอกจากนี้ ธพท. อนุญาตให้มีการโอนเงินฝาก ส่วนเกินไปปีถัดไป (Carry-forward Provision) ได้ ไม่เกินร้อยละ 5 ของเงินฝากที่ต้องดำรงในปีที่โอน² ซึ่งเป็นอีกหนึ่งกลไกที่ช่วยลดความผันผวนของอัตรา ดอกเบี้ยในตลาดเงินในช่วงวันสิ้นปี กษา อย่างไรก็ตาม หากธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินฝากเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ที่ กำหนดจะต้องดำรงเงินฝากเฉลี่ยในปีถัดไปเพิ่มเติม เป็นจำนวน 2 เท่าของส่วนที่ขาด

II. การดำเนินการผ่านตลาดการเงิน

(Open Market Operations: OMOs)

OMO เป็นเครื่องมือหลักที่ ธพท. ใช้ในการ รักษาระดับอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาด และดูแลให้ สภาพคล่องในระบบธนาคารพาณิชย์มีเพียงพอต่อ ความต้องการของระบบธนาคารพาณิชย์ทั้งเพื่อดำรงเงิน ฝากที่ ธพท. ตามเกณฑ์ที่ ธพท. กำหนด (reserve requirement) และเพื่อชำระบัญชี (Demand for Settlement Balance) โดยปัจจุบัน ธพท. ดำเนินการ ในตลาดการเงินผ่านเครื่องหลัก 4 ประเภท ได้แก่

- 1) การทำธุรกรรมซื้อคืน/ขายคืนพันธบัตร แบบทวิภาคี (Bilateral Repurchase Operations)
- 2) การออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย
- 3) การทำธุรกรรมซื้อขาด/ขายขาดหลักทรัพย์
- 4) สวอปเงินตราต่างประเทศ (FX Swap)

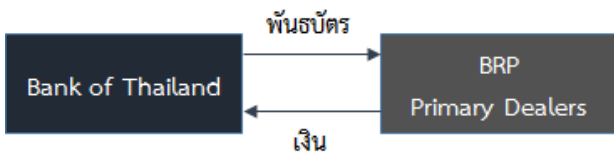
1) การทำธุรกรรมซื้อคืน/ขายคืนพันธบัตรแบบ ทวิภาคี (Bilateral Repurchase Operations: BRP)

ธุรกรรมซื้อคืน/ขายคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี (BRP) มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับสภาพคล่องแบบชั่วคราว โดยการซื้อคืน/ขายคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีจะเป็นการ ซื้อหรือขายพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนหรือ ซื้อคืน ณ ราคาที่ตกลงไว้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ธุรกรรมนี้เปรียบเสมือนการให้กู้เงิน (ปล่อยสภาพคล่อง) หรือกู้เงิน (ดูดซับสภาพคล่อง) โดยมีพันธบัตรหรือ ตราสารหนี้เป็นหลักหลักทรัพย์ค้ำประกัน ราคาซื้อคืน/ขายคืน จะเท่ากับมูลค่าของเงินกู้บวกด้วยดอกเบี้ย

² การโอนเงินฝากส่วนเกินไปปีถัดไปจะต้องไม่ทำให้เงินฝากเฉลี่ยใน ปีที่โอนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

รูป 2: ตัวอย่างธุรกรรม BRP ด้านดูดซับสภาพคล่อง

1. ขาแรก: ธปท. ขายพันธบัตร

2. ขาหลัง: ธปท. ซื้อคืนพันธบัตร

ธปท. ทำธุรกรรม BRP ได้ 2 ลักษณะ คือ แบบ fixed-rate tender และแบบ variable-rate tender โดยธุรกรรมระยะ 1 วัน ธปท. จะกู้หรือให้กู้ที่อัตราดอกเบี้ยนโยบายเท่านั้น (fixed-rate tender) เพื่อเสริมการส่งสัญญาณอัตราดอกเบี้ยนโยบายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ขณะที่ธุรกรรม BRP ระยะยาวกว่า 1 วัน (Term BRP) ธปท. จะกู้หรือให้กู้ที่อัตราดอกเบี้ยซึ่งอ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ กนง. กำหนด (Indexed BRP) โดย BRP PDs จะเสนอส่วนต่างจากอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (spread) ซึ่งอัตราผลตอบแทนรวมของธุรกรรมระยะดังกล่าวจะเปลี่ยนแปลงไปตามการปรับอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่จะเกิดขึ้นภายในช่วงอายุของธุรกรรมนั้น

ทั้งนี้ ธปท. จะทำธุรกรรม BRP ผ่านสถาบันการเงินที่ ธปท. แต่งตั้งให้เป็นคู่ค้าสำหรับธุรกรรม BRP (BRP Primary Dealers: BRP PDs) ในวันทำการปกติที่ไม่มีการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ธปท. จะทำธุรกรรม BRP ในช่วงเช้า (9.30 – 9.45 น.) อย่างไรก็ตาม ในวันที่มีการประชุม กนง. ธปท. จะเลื่อนการทำธุรกรรม BRP ออกไปเป็นช่วงบ่ายหลังประกาศผลการประชุมแล้ว (ประมาณ 14.30 น.) เพื่อให้อัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ กนง. อาจประกาศเปลี่ยนแปลงมีผลในการทำธุรกรรมจริงในวันเดียวกันในกรณีที่ ธปท. จำเป็นต้องปรับสภาพคล่องในระบบ

ธนาคารพาณิชย์ระหว่างวัน ธปท. อาจพิจารณาทำธุรกรรม BRP รอบพิเศษ (Fine-tuning operation) ได้ในเวลา 16.00 น.

ธปท. ได้ออกแบบธุรกรรม BRP ให้เป็นไปตามหลักปฏิบัติสากล เช่น การคิดส่วนลด (Haircuts) การเรียก Margin เพิ่ม (Margin Calls) รวมถึงการปรับมูลค่าพันธบัตรตามราคาตลาด (Marking to Market) เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้ธุรกรรม BRP เป็นธุรกรรมที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาตลาดได้ดี โดย ธปท. ได้เริ่มทำธุรกรรมทุกวันตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2549 เป็นต้นมา

นอกจากนี้ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2559 เป็นต้นมา ธปท. ให้สิทธิ BRP PDs ในการขอสิ้นสุดสัญญาธุรกรรม BRP ก่อนครบกำหนด (Early Termination) ได้ เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในสถานการณ์จำเป็นที่ BRP PDs ต้องการสภาพคล่องที่ได้นำมาลงทุนผ่านธุรกรรม BRP ก่อนครบกำหนด โดย BRP PDs ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละ 0.50 ต่อปี ตามอายุคงเหลือของธุรกรรม BRP ที่ขอสิ้นสุดสัญญาก่อนครบกำหนด ทั้งนี้ การพิจารณาการสิ้นสุดสัญญาก่อนครบกำหนดจะเป็นไปตามที่ ธปท. เห็นสมควร

2) การออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย

ธปท. ได้เริ่มออกพันธบัตร ธปท. อย่างสม่ำเสมอตั้งแต่ปี 2546 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการดำเนินนโยบายการเงิน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มความคล่องตัวและประสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่องในตลาดเงิน ธปท. จะกำหนดวงเงินการออกพันธบัตร ธปท. แต่ละประเภท โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับภาวะตลาดในแต่ละช่วง และคำนึงถึงแผนการออกตราสารหนี้ภาครัฐประกอบด้วย โดย ธปท. จะประกาศตารางการประมูลพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยให้ตลาดทราบล่วงหน้าทุกเดือนผ่านทาง Website ของ ธปท.

พันธบัตร ธปท. ทุกประเภท จะจำหน่ายโดยวิธีการประมูลแบบแข่งขันราคา (Competitive Bidding: CB) และแบบไม่แข่งขันราคา (Non-Competitive Bidding: NCB) โดยความถี่ในการประมูลจะแตกต่างกันตามประเภท และอายุของพันธบัตร สรุปได้ดังตาราง

ตาราง 1: สรุปรายละเอียดการออกพันธบัตร ธปท.

ประเภทพันธบัตร	อายุ	วันประมูล	ความถี่ในการประมูล
อัตราส่วนลด	ไม่เกิน 15 วัน	ศุกร์	ตามความเหมาะสม*
	1 เดือน	อังคาร	ตามความเหมาะสม
	3 เดือน	อังคาร	ทุกสัปดาห์
	6 เดือน	อังคาร	ทุกสัปดาห์
	1 ปี	อังคาร	ทุกเดือน
อัตราดอกเบี้ยคงที่	2 ปี	พฤหัสบดี	ทุกเดือนคู่
	3 ปี	พฤหัสบดี	ทุกเดือนคี่
อัตราดอกเบี้ยลอยตัว	3 ปี	ศุกร์	ทุกเดือนคู่

*ธปท. จะประกาศให้ทราบล่วงหน้าในสัปดาห์ที่มีการประมูล

ผู้มีสิทธิเข้าประมูลพันธบัตร ธปท. แบบแข่งขันราคานั้นเป็นกลุ่มเดียวกับผู้มีสิทธิประมูลตั๋วเงินคลังและพันธบัตรรัฐบาล³ ซึ่งได้แก่ สถาบันการเงิน สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และกลุ่มนักลงทุนสถาบัน อาทิ สำนักงานประกันสังคม บริษัทประกันภัย บริษัทประกันชีวิต ขณะที่ผู้มีสิทธิประมูลแบบไม่แข่งขันราคาจะครอบคลุมถึงกลุ่มนักลงทุนที่ไม่มีความซับซ้อนมากนัก อาทิ มูลนิธิ สหกรณ์ นิติบุคคลที่ไม่แสวงหากำไร โดยผู้ที่ประสงค์จะเข้าประมูลแบบไม่แข่งขันราคาสามารถฝากประมูลผ่านทางคู่มือหลักสำหรับธุรกรรมประเภทซื้อขายขาดของกระทรวงการคลัง (MOF Outright PD)

นอกจากนี้ นับตั้งแต่ เม.ย. 2560 เป็นต้นไป ธปท. ได้เพิ่มช่องทางการจำหน่ายผ่านการให้สิทธิเสนอซื้อเพิ่มเติมหลังการประมูล (Post Auction Options: PAOs) สำหรับพันธบัตร ธปท. ระยะตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ในช่วงที่มีความต้องการจากผู้เล่นในตลาดจำนวนมาก⁴ โดยผู้ที่ได้รับจัดสรรพันธบัตร ธปท. จากการประมูลแบบแข่งขันราคาสามารถเสนอซื้อเพิ่มเติมได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของปริมาณพันธบัตรที่ได้รับจัดสรร และ ธปท. จะเปิดให้ใช้สิทธิ PAO (ถ้ามี) ระหว่างเวลา 11.00 – 11.30 น. ของวันประมูล และชำระราคาพร้อมกับการประมูลปกติใน 2 วันทำการถัดมา

3) การทำธุรกรรมซื้อขายขาด/ขายขาดหลักทรัพย์ (Outright purchase/sale of public securities)

ธปท. สามารถปรับสภาพคล่องในระบบเป็นการถาวร ผ่านการทำธุรกรรมซื้อขายขาด/ขายขาดหลักทรัพย์ในตลาดรองตราสารหนี้ กับสถาบันการเงินที่ ธปท. แต่งตั้งขึ้นเป็นคู่ค้าสำหรับธุรกรรม e-Outright โดยปกติแล้ว ธปท. จะปล่อยสภาพคล่องผ่านการซื้อขายขาดหลักทรัพย์ให้รองรับกับความต้องการเงินสดหมุนเวียนในระบบที่เพิ่มขึ้นตามการเติบโตของเศรษฐกิจ

ธปท. ทำธุรกรรมซื้อขายขาด/ขายขาดหลักทรัพย์ในลักษณะ Multiple-price auction โดยที่ ธปท. จะแจ้งคู่ค้าทราบผ่านระบบ Reuters Dealing ภายในเวลา 10.00 น. ว่า ธปท. มีความประสงค์จะซื้อหรือขายหลักทรัพย์รุ่นใดในวันนั้น โดยคู่ค้ามีเวลา 1 ชั่วโมงในการยื่นข้อเสนอซื้อขายโดยต้องระบุปริมาณและอัตราผลตอบแทน (yields). และ ธปท. จะแจ้งผลภายในเวลา 12.00 น.

³ กระทรวงการคลังได้กำหนดให้คู่ค้าหลักสำหรับธุรกรรมประเภทซื้อขายขาดของกระทรวงการคลัง (MOF Outright PD) เป็นผู้มีสิทธิเข้าประมูลพันธบัตรรัฐบาลรุ่น benchmark บางรุ่นได้เพียงกลุ่มเดียว

⁴ ธปท. อาจพิจารณาให้สิทธิเสนอซื้อเพิ่มเติม (PAOs) ได้หากการประมูลพันธบัตรรุ่นดังกล่าวมี Bid Coverage Ratio ตั้งแต่ 2 เท่าขึ้นไป ทั้งนี้เป็นไปตามที่ ธปท. เห็นสมควร

แม้ว่าโดยหลักเกณฑ์แล้ว ธปท. สามารถซื้อขาด/ขายขาดหลักทรัพย์ซึ่งรวมถึงตราสารหนี้ภาครัฐและตราสารหนี้ที่รัฐบาลค้ำประกันทุกประเภท แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ธปท. จะดำเนินการซื้อ/ขายพันธบัตรรัฐบาล และพันธบัตร ธปท. เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากเป็นหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องในตลาดรองสูง

4) สวอปเงินตราต่างประเทศ (Foreign exchange swap)

สวอปเงินตราต่างประเทศ (FX Swap) เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่ ธปท. ใช้ในการดำเนินนโยบายการเงินเพื่อเสริมประสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่อง โดยเฉพาะในช่วงที่ปริมาณหลักประกันสำหรับการทำธุรกรรม BRP มีจำนวนจำกัด โดยธุรกรรม FX Swap มีลักษณะคล้ายกับธุรกรรม BRP แต่แตกต่างกันตรงที่เงินบาทถูกแลกเปลี่ยนกับเงินตราต่างประเทศ (ดอลลาร์ สรอ.) ไม่ใช่ตราสารหนี้ในประเทศ

ธปท. ทำธุรกรรม Sell/Buy Swap เพื่อดูดซับสภาพคล่องออกจากระบบกับธนาคารพาณิชย์ทั้งในประเทศ (onshore) และต่างประเทศ (offshore) โดยทั่วไปแล้ว ธปท. จะทำธุรกรรม Sell/Buy Swap เพื่อช่วยลดปริมาณการดูดซับสภาพคล่องผ่านธุรกรรม BRP โดย ธปท. อาจติดต่อกับธนาคารพาณิชย์โดยตรงหรือติดต่อผ่านนายหน้า (brokers) และสามารถทำธุรกรรมได้ตลอดวัน การชำระเงินของธุรกรรม FX Swap จะเกิดขึ้นภายใน 1 – 2 วันทำการถัดมา ยกเว้นในกรณีพิเศษ ธปท. อาจอนุญาตให้มีการชำระเงินภายในวันเดียวกัน โดยอาศัยสัญญาธุรกรรม FX Swap มีตั้งแต่ 1 วันถึง 1 ปี

III. หน้าต่างตั้งรับ (Standing Facilities)

หน้าต่างตั้งรับเป็นช่องทางที่ ธปท. เปิดให้สถาบันการเงินที่มีสภาพคล่องส่วนเกิน หรือขาดสภาพ

คล่องสามารถปรับสภาพคล่องได้ในวงสั้นวัน ผ่านธุรกรรมการรับฝากเงิน (deposit facility) หรือธุรกรรมให้กู้ยืมเงิน (lending facility) ตามลำดับ

อัตราดอกเบี้ยของหน้าต่างตั้งรับจะเท่ากับอัตราดอกเบี้ยนโยบายบวกหรือลบด้วยส่วนต่าง (Margin) ขึ้นอยู่กับว่าเป็นธุรกรรมด้านกู้ยืมจาก ธปท. หรือฝากเงินไว้กับ ธปท. ปัจจุบัน ส่วนต่างดังกล่าวเท่ากับ +/- ร้อยละ 0.50 ต่อปี การกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยให้อิงกับอัตราดอกเบี้ยนโยบายทั้งด้านบวกและลบเป็นการสร้างกลไกจำกัดความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยในตลาดให้อยู่ในระดับที่ไม่สูงเกินไป ขณะเดียวกันก็ยังคงกรอบความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยให้กว้างพอที่จะสร้างแรงจูงใจให้สถาบันการเงินปรับสภาพคล่องระหว่างกันในตลาดตามปกติ

แม้ว่า ธปท. ไม่ได้จำกัดวงเงินการให้กู้ยืมสภาพคล่อง ณ สิ้นวันกับสถาบันการเงินที่มาขอผ่านหน้าต่างตั้งรับด้านกู้ยืมจาก ธปท. นั้น แต่มูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงินจะเป็นตัวจำกัดวงเงินกู้ในทางปฏิบัติการให้กู้ยืมสภาพคล่อง ณ สิ้นวันในลักษณะนี้สอดคล้องกับ Liquidity Facility ของระบบบาทเน็ตซึ่งเป็นระบบการชำระเงินแบบ Real Time Gross Settlement ที่มี การให้ กู้ยืม แบบ ไม่ คิด ดอก เบี้ย ผ่าน Intra-day Liquidity Facility (ILF) เพื่อหล่อลื่นระบบการชำระเงินระหว่างวัน อย่างไรก็ตาม หากสถาบันการเงินไม่สามารถชำระคืน ILF ได้ภายในสิ้นวัน ธปท. จะนับการกู้ยืมดังกล่าวเป็นการกู้ยืมระยะข้ามคืนผ่านหน้าต่าง overnight ILF โดยอัตโนมัติ (ILF Spillover) และคิดอัตราดอกเบี้ยเท่ากับการกู้ยืมผ่านหน้าต่างตั้งรับด้านกู้ยืมจาก ธปท. ที่อัตราดอกเบี้ยนโยบาย + ร้อยละ 0.50 ต่อปี

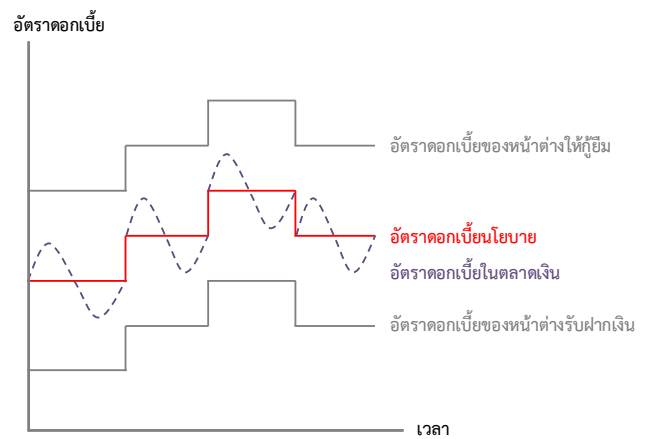
สำหรับพันธบัตรที่สถาบันการเงินสามารถนำมาใช้เป็นหลักประกันเพื่อกู้ยืมผ่านหน้าต่างตั้งรับจะเป็นประเภทเดียวกันกับพันธบัตรที่ใช้ในธุรกรรม BRP

นอกจากนี้ และนับตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นมา ธปท. ได้เพิ่มประเภทหลักประกันสำหรับธุรกรรมการกู้ยืมผ่านหน้าต่างตั้งรับให้ครอบคลุมถึงสกุลเงินตราต่างประเทศและตราสารหนี้ที่ออกโดยรัฐบาลและธนาคารกลางต่างประเทศได้⁵

ธุรกรรมผ่านหน้าต่างตั้งรับทั้งด้านกู้ยืมจาก ธปท. และฝากเงินไว้กับ ธปท. จะเป็นธุรกรรมระยะข้ามคืนที่มีการชำระเงินภายในวันเดียวกัน (Same-day Settlement) โดยเปิดบริการให้กับสถาบันการเงิน สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และนิติบุคคลอื่นที่ ธปท. เห็นสมควร โดย ธปท. จะทำเปิดหน้าต่างตั้งรับระหว่าง 17.00 – 17.30 น. ของทุกวันทำการ ยกเว้นในกรณีที่มีเหตุขัดข้อง ธปท. อาจพิจารณาขยายเวลาได้ตามระบบการชำระเงิน

ทั้งนี้ แม้ว่าในทางปฏิบัติแล้ว สถาบันการเงินจะทำธุรกรรมผ่านหน้าต่างตั้งรับเพื่อปรับสภาพคล่อง ณ สิ้นวันในปริมาณมาก แต่การมีหน้าต่างตั้งรับก็เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยรักษาเสถียรภาพในตลาดเงิน โดยทำหน้าที่เป็น safety valve ของระบบ โดยอัตราดอกเบี้ยของหน้าต่างนี้จะเป็นขอบเขตจำกัดคามผันผวนด้านบน (Cap) และด้านล่าง (Floor) ของอัตราดอกเบี้ยระยะข้ามคืนในตลาด (Interest Rate Corridor)

รูป 3: อัตราดอกเบี้ย และ Corridor

⁵ ตั้งแต่ พ.ศ. 60 เป็นต้นไป หลักประกันสำหรับธุรกรรมการกู้ยืมผ่านหน้าต่างตั้งรับจะครอบคลุมถึงตราสารหนี้ที่ออกโดยรัฐบาลญี่ปุ่น รัฐบาลและธนาคารกลางมาเลเซีย สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เยนญี่ปุ่น และริงกิตมาเลเซีย